

Leptiri

Režija: Tolga Karacelik
Turska, 2018.

Nema udaljavanja (širenja) bez približavanja (sažimanja) ili Nema približavanja (sažimanja) bez udaljavanja (širenja)

Cijeli svemir ciklički pulsira ritmom koji diktira širenje, međusobno udaljavanje objekata i sažimanje, međusobno približavanje objekata. Svaki entitet u Svemiru nosi taj isti takt, a film *Leptiri*, kao uklopljeni dio istog sveobuhvata, pulsira cikličkom izmjenom nadrealnih idiličnih slika i surovo okrutnog realizma, teške ljudske drame i iznenadnog prštavog otkačenog humora.

Bajku o čovjeku koji je slijedio leptire dok nisu pougibali, potom ih sakupio i stavio pod kožu da bi drugi dan dobili krila i uzletjeli u nebo, jedna je majka s puno ljubavi i nježnosti pričala, skrupčanima prije spavanja, svojoj maloj djevojčici i dvojici starije braće. Ta majka je počinila samoubojstvo. Ta smrt je potaknula potpuno razdvajanje djece i njihova oca. Svaki od njih četvero živi dalje svoj život natopljen traumama u drugom dijelu svemira bez ikakvog međusobnog kontakta. Razdvojeni njenom smrću, bit će zbliženi jednom drugom smrću. Ili možda još više razdvojeni?

Gorčina i težina koju likovi nose tridesetak godina u svojim srcima i psihama je suptilno iskazana kroz prizore njihovog svakodnevnog života. Jedan nesretnik živi u drugoj državi, ali to čito nije dovoljan odmak pa se godinama osposobljava za astronauta i ne može dočekati da se odlijepi od Zemljine gravitacije. Drugi, glumac, bježi od sebe ulazeći u druge likove, čini sve da bi zaboravio da je ikada imao obitelj, živi neuredno, pije. Najmlađa je pak bila premalena da bi se ičega sjećala, pa u patnji od nesjećanja izmišlja uspomene koje protekom vremena postaju „prave“, želi pobjeći iz neuspjele veze, pribjegava ekscenrom ponašanju, vrijeđa i napada nepoznate ljude. Kada na poziv oca, nakon mnogo dvoumljenja, krenu na put u mjesto iz kojega su davno otišli taj ritam približavanja, pa ponovnog udaljavanja postaje još izravniji.

Poseban čar i začim filmu daju neočekivani humoristični, nadrealno groteskni prizori. Kada pomislite da ne može biti ništa luđe od astronauta u skafanderu koji protestira protiv njemačke vlade jer ne predviđa stavku u budžetu za svemirski program, polije se benzinom i zapali pred TV kamerama i novinarkom, dočekaju vas nasumične eksplozije kokošaka koje su pozobale zrna baruta iz prevrnutog kamiona u zabačenom turskom selu ili zahtjev za plaćanje duga od 500 lira jednom pastiru od kojega očekujete neke mudre odgovore i razjašnjenje obiteljskih tajni. Ovdje pomaknuti humor korespondira sa širenjem, a drama i jad sažimanjem.

Vesna Valić
Projekt Filmski kritičari 54+